

Bron: <https://www.ser.nl/nl/actueel/congressen/2014/20141128-governance-medezeggenschap.aspx>

Werkconferentie governance en medezeggenschap

Vrijdag 28 november 2014

Streven naar betere relaties binnen gouden driehoek van toezicht

Medezeggenschap kan meer zijn dan alleen een adviesrol tijdens een reorganisatie. Tijdens de Werkconferentie governance en medezeggenschap, georganiseerd door de SER en het Nationaal Register, op vrijdag 28 november ging het vooral over de vraag hoe de verbinding tussen governance en medezeggenschap kan worden verbeterd, binnen de zogenoemde 'gouden' driehoek van toezicht.

Dagvoorzitter **Trude Maas** benadrukte het belang van goede afspraken over toezicht in een organisatie. Sociale innovatie bepaalt volgens haar de vooruitgang in een onderneming. "We staan internationaal bekend om het polderen. Ik zou ook graag de goede kwaliteit van omgang binnen de organisatie een belangrijk element in ons vestigingsklimaat laten zijn. Goede arbeidsverhoudingen maken daarvan onderdeel uit."

Het gaat volgens Maas over de innovatiekracht van bedrijven, die samenhangt met het inzetten van hersenen van iedereen binnen die onderneming. "Op het gebied van medezeggenschap is er de afgelopen tijd veel mis gegaan. We hebben codes ingevoerd, maar die hebben vooral plichten opgeleverd, we zien nog niet de effecten. Ik hoop dat we vandaag daarin een volgende stap kunnen zetten."

Cor van Montfort (WRR/Tias/Algemene Rekenkamer en Tilburg University) stond in zijn inleiding stil bij de OR als partner en als stille kracht in de semi-publieke sector. Volgens hem moet er in bestuur en toezicht door raad van bestuur en raad van toezicht een derde partij worden toegevoegd. "We moeten van een tweeluik over naar een driehoek en de ondernemingsraad kan daarin een belangrijke partij zijn."

Met de driehoek kan het toezicht evenwichtiger worden geregeld, is de mening van Van Montfort. "In het verleden is in het semi-publieke domein het nodig mis gegaan. Dat ligt niet aan malafide bestuurders, het is meer een gebrek aan weerwerk en tegenspraak." Volgens Van Montfort is tot nu toe onderschat hoe belangrijk een OR kan zijn als het gaat om meedenken en het adequaat leveren van weerwerk. "Op dit moment worden de bevoegdheden van een OR nog onderbenut. Vooral op het gebied van adviesrecht zijn ze actief, maar ook het informatierecht moet beter worden benut. Hiervoor is het wel noodzakelijk om de leden van de OR bij te scholen."

Paul van der Heijden (voorzitter NVZD en commissaris) ging in zijn inleiding in op de vraag of het eigenaarschap van de onderneming Rijnlands of Angelsaksisch is. Hij putte daarvoor uit zijn persoonlijke ervaringen als commissaris. In het bankwezen had hij de verandering gezien van het Rijnländse naar het Angelsaksische model. "De verandering is eind jaren negentig ingetreden. Het was de tijdgeest, maar er waren op dat moment ook vrij harde zakelijke overwegingen. Banken gingen internationaal en daar was niet te verkopen dat een lid van de raad van bestuur in Nederland geen aandelen van zijn eigen onderneming had."

De verhoudingen zijn volgens Van der Heijden de afgelopen vijftien jaar sterk veranderd. “Aandeelhouders hebben zeggenschap geëist en ook gekregen. En de internetgolf maakt dat iedereen zich via social media nu overal mee kan bemoeien en dat dus ook doet. Niemand is meer georganiseerd. Dit staat tegenover de radenrepubliek die we in de jaren zestig en zeventig zijn geworden. Maar wat heeft dat nu opgeleverd? Veel bureaucratie en onvoldoende invloed van de OR.”

Volgens Van der Heijden dreigt er een tweedeling te ontstaan tussen de systeemwereld en de leefwereld. “We moeten zorgen dat we verbinding tussen beide werelden blijven maken.”

Aan vijf dialoogtafels gingen de genodigden na de inleidingen aan de slag met het maken van die verbinding. Vooral de relatie tussen ‘toezicht’ en ‘medezeggenschap’ werd uitgebreid onder de loep genomen. In de eerste plaats zou het uitwisselen van kennis over en weer een belangrijke toegevoegde waarde kunnen creëren van die relatie binnen de driehoek. Ook zou er informatie moeten komen over de mogelijkheden die een OR nu al heeft, maar waar (nog) geen gebruik van wordt gemaakt.

De werkconferentie werd afgesloten met de lancering door SER-voorzitter Mariëtte Hamer van de website www.or-en-commissaris.nl. Een initiatief van het Nationaal Register en de Stichting A Propos. In deze stichting heeft de onlangs overleden Ieke van den Burg, oud SER-lid, haar verdiensten vanuit commissariaten ondergebracht. Zij heeft er veel aan gedaan om het thema governance en medezeggenschap hoog op de agenda te krijgen. Op de website wordt nu alle beschikbare informatie over dit thema verzameld.

Mariëtte Hamer zei te hopen dat er veelvuldig gebruik zal worden gemaakt van de website. Over de werkconferentie zei ze: “Ik proef hier dat we gezamenlijk willen kijken om nieuwe vormen in toezicht te betrekken. De volgende stap is dat we daarvoor in actie gaan komen. Laat dit het begin zijn van een verbeterde relatie tussen toezicht en medezeggenschap die we vanuit wederzijdse betrokkenheid nu verder vorm moeten gaan geven.”